

ST.

21. august 1947
59. årgang
Nr. 29-30

OILAW

Offertanken og den hellige messe

Utsyn

Lysstråler fra det katolske Kina

Konversjoner av idag

Katolske profiler

Valfarten til Stiklestad 1947

† Søster Louise Emma

Fra det katolske utland

40
øre

Offertanken og den hellige Messe

Av pastor Peter Lowry

«Men da Kristus kom som høyesteprest for de kommende goder, gikk Han gjennom et større og fullkommnere tabernakel, som ikke er gjort av menneskehender, det er: som ikke er av denne skapning; og ikke med blod av bukker og kalver, men med sitt eget blod gikk Han, én gang for alle inn i helligdommen, da Han hadde vunnet en evig utløsning.» (Hebr. 9, 11—12.)

Da israelitene sukket under trelldommen i Egypt, befalte Gud Moses å si til dem at de skulle ofre et lam, og blodet av det skulle de stryke på begge dørstolpene og på den øverste dørstokk i de hus, der de skulle spise det. Og de skulle spise dette lammet stående, med stav i hånden, og kledd som om de skulle dra ut på en lang reise.

Dette blod skulle være en beskyttelse for dem, «og blodet skal være et tegn for dere i de hus som dere er i, og jeg vil se blodet og gå dere forbi, og ikke skal noe slag ramme dere til deres forderv når jeg slår Egypt-landet». Derfor fikk de befaling om «å dyppe en kvast med isop i blodet som er ved døren og stryke det på begge dørstolpene... For Herren skal gå gjennom landet for å slå egypterne, og han skal se blodet på det øverste dørtreet og gå forbi døren og ikke tillate at ødeleggeren kommer inn i deres hus for å skade dere».

Dette ble minnet hvert år, og alle jøder var fra sin tidligste barndom vant til denne seremoni, idet hver familie samlet seg for å feire *passah*, forbigangen. De fikk aldri glemme den beskyttelse som var blitt ytet dem av påskelammets blod.

En annen minneverdig begivenhet, hvor bruken av blod spilte én viktig rolle var den høytidelige beseg-

lings- eller stadfestings-seremoni, pakten mellom Gud og Israels folk.

Etterat offeret av kalvene var blitt brakt Herren, tok Moses halvdelen av blodet og stenket det over folket, idet han sa: «Se, dette er blodet av den pakt Herren oppretter med dere på alle disse ord.» Hvor ofte ble jødene minnet om denne seremoni! Blod var enn videre et viktig element i Arons og hans sønners innvielse til prestedømmet og ved rensningen for spedalskhet.

Men blodets største religiøse betydning finnes kanskje i de forskjellige ofre som blir nevnt på mange steder i den Hellige Skrift. I det Gamle Testament ble blodet av dyr ansett som et middel til utsoning og forlik med Gud. Denne utsoning skjer ved at blodet blir helt ut på Herrens alter, og den fullføres ved blodet i kraft av det liv som inneholdes i det. For overensstemmende med den jødiske tanke «er kjødets sjel i blodet», og som vi leser i tredje Mosebok, ga Gud dem lov til å gjøre forlik med det på alteret for deres sjeler, for det er blodet som gir forsoning for sjelen.

Fra de tidligste tider hadde mennesket lært å se på blodet som på noe nesten hellig. Det å helle ut blod betydde den gradvise utsløkning av livet. Kort etter syndfloden ble det forbudt Noa og hans sønner å spise blod. Senere ble dette forbud også gjort gjeldende overfor Israels barn. Først etter at dyret var blitt slaktet og alt blodet hadde rent bort fra kroppen, kunne kjøttet bli spist.

Det var mot denne bakgrunn forfatterne i det Nye Testament så på Kristi blod, og i lyset av denne bakgrunn forsto de første kristne og de første som leste det Nye Testament, læren om Kristi blod.

I følge det Nye Testaments forfattere er den nye pakt oppfyllelsen av den gamle. De nevner dette i

VÅRE på søn- og helligdager KIRKER

Liturgisk
kalender:

O S L O

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.
Soknepresten, tlf. 41 41 61 (Prestegården, H. H. Biskopen 42 52 87).

Fromesse kl. 7.
Stille messe kl. 8,15.
LOW MASS kl. 9,45.

English Sermon.
Høgmesse med preken kl. 11.
Aftengudstjeneste kl. 19.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Fransiskanerne, telefon 68 08 68.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, telefon 44 23 24.

Fromesse kl. 8,15
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 18.

Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17,
Stabekk.

Soknepresten, telefon 53 77 35.

Fromesse kl. 9,05
Høgmesse kl. 10,45
Aftengudstjeneste kl. 17,45.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, telefon 37 45 90.

Høgmesse kl. 9,30
Aftengudstjeneste kl. 17,00.

Vår Frue Villas kapell, Montebello,
Smestad.

Prestegården, telefon 55 81 21.

Høgmesse kl. 8,30.
Aftengudstjeneste kl. 16,30.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, telefon 2 209.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse 10,45

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, telefon 15 410.

Fromesse kl. 8,30.
Høgmesse kl. 11.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens
gate 1.
Soknepresten, telefon 2 019.

Fromesse kl. 8,30
Høgmesse kl. 10,30

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, telefon 1 438.

Ottemesse kl. 8,15.
Høgmesse kl. 10,30.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s plass 1.

Soknepresten, telefon 1 168.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvgaten 113.

Soknepresten, telefon 1 751.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 18.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.

Soknepresten, telefon 3 195.

Fromesse kl. 8,30
Høgmesse kl. 11,00

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen

Soknepresten, telefon 266.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, telefon 4 225.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, telefon 644.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, telefon 25 534.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30

Søndag 24. august: 13. søndag etter pinse. Apostelen Bartholomeus. Ep. 1. Kor. 12, 27—31. Ev. Luk. 6, 12—19.

Mandag: Ludvig, konge og bekenner † 1270.

Tirsdag: Seferinus, pave og martyr † 218.

Onsdag: Josef Calasanctius, bekjenner † 1648.

Torsdag: Augustinus, biskop og kirkelærer † 430.

Fredag: Johannes døperens hals-hugging. — Sabina, martyr.

Lørdag: Rosa av Lima, jomfru † 1617.

Søndag 31. august: 14. søndag etter pinse. Ep. Gal. 5, 16—24. Ev. Mat. 6, 24—33.

Mandag: Egidius, abbed † 730. — De tolv brødre, martyrer.

Tirsdag: Stefan, konge og martyr † 1038.

Onsdag: Feriedag.

Torsdag: Feriedag.

Fredag: Laurentius Justinian, biskop og bekjenner † 1455.

Lørdag: Gudsmorens lørdagsmesse.

Søndag 7. september: 15. søndag etter pinse.

SYLLING: St. Hallvard kapell.
Presteboligen, telefon 9 028.

Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

TØNSBERG: St. Olavs kapell.
Soknepresten, telefon 2 238.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30

alminnelighet og peker også på en del særskilte tilfeller.

Således er påskelammet et forbilde på Kristus. Beseglingen av det Gamle Testament ved Moses er et forbilde på beseglingen av det Nye Testament ved Kristus.

Således skriver Paulus: «Derfor ble heller ikke den første pakt vigset uten blod. For da Moses hadde lest alle lovens bud for hele folket, tok han blodet av kalver og bukker med vann og purpurfarget ull og isop, og skvettet både på boken og alt folket, idet han sa: Dette er blodet for den pakt som Gud har inngått med dere.» Og i beretningen om den siste nattverd minner evangelisten Matteus om hvordan Vårherre tok kalken, takket, ga dem og sa: Drikk alle av den, for dette er mitt blod, den nye pakts blod, som utgytes for mange til forlatelse for syndene».

Dette testament er evig.

Jødene hadde mange prester som kunne bringe Gud ofre, fordi døden hindret dem i å bli ved. Men Kristus er prest evindeligg, og fordi Han blir til evig tid har Han et uforgjengelig prestedømme. Han er vår høyesteprest, hellig, uskyldig, ren, skilt fra syndere og opphøyet over himlene. Han trenger ikke til, slik som øversteprestene i den Gamle Lov, å bære fram offer daglig først for sine egne synder, så for folkets; for dette gjorde Han én gang for alle, da Han ofret seg på korset.

Kristi offer ble framstilt forbilledlig ved ofrene i det Gamle Testament. I følge Hebreerbrevet var offer-anordningene i det Gamle Testament bare skygger av og forbilder på den virkelighet som er gått i oppfyllelse i Kristus.

På særskilt måte nevnes det offer med hvilket det Gamle Testament ble beseglet eller stadfestet, likeledes den store forsoningsdag. Beseglingen av det Gamle Testament fant sted én gang; den annen, offeret på forsoningsdagen, ble frembåret én gang hvert år. Det er en bemerkelsesverdig kontrast mellom dette og Frelserens offer på Kalvarieberget.

På forsoningsdagen gikk øverstepresten inn i det aller helligste med offerdyrets blod som han ofret for sine egne og folkets synder.

«Men da Kristus kom som høyesteprest for de kommende goder, gikk Han gjennom et større og fullkomnere tabernakel, som ikke er gjort av menneskehender, det er: som ikke er av denne skapning; og ikke med blod av bukker og kalver, men med sitt eget blod gikk Han, én gang for alle inn i helligdommen, da Han hadde vunnet evig utløsning. For dersom blodet av bukker og okser og aske av en ko som strøes utover, helliger de urene til renhet på kjødet, hvor meget mer må da ikke Kristi blod — blodet av Ham som ved den Hellige Ånd bar seg selv fram som et usmitt offer for Gud — rense vår samvittighet fra døde gjerninger til å tjene den levende Gud?» Etter sin oppstandelse gikk Kristus gjennom himlene, slik som jødene øversteprest gikk gjennom de forskjellige deler av tabernaklet på forsoningsdagen.

Mens den jødiske prest gikk inn i den innerste helligdom med blodet av dyr, så gikk Kristus inn i himmelens helligdom med sitt eget blod. Den jødiske

prest gikk inn år etter år; Kristus gikk inn én gang for alle. Kristus trengte ikke å gå inn for annen gang i det allerhelligste, fordi Han ver sitt offer vant evig utløsning. Etter Frelserens død og offer til Faderen var det ikke nødvendig å utføre noen ytterligere offerhandling. Det er gjennom Kristi blod vi har forløsning og forlatelse for syndene. Apostelen Paulus formaner de eldste i kirken i Efesus til å ta vare på seg selv og hele den hjord som den Hellige Ånd har satt dem til biskoper for, «til å styre Guds Kirke, som Han vant seg ved sitt eget blod.»

Vi er forløst ved dette blod, som Peter sier oss: «Dere vet at det ikke er med forgjengelige ting, med gull eller sølv, at dere er løst ut fra den fængte ferd som dere har arvet etter deres fedre, men med Kristi dyre blod, som et ulastelig og lyteløst lams.»

Han sier: «Som et ulastelig og lyteløst lam» — hentydningen var kjent for dem som mottok St. Peters brev. Den ville gjenkalle i erindringen ofringen av påskelammet, eller enda mer levende, det daglige offer i jødene tempel. For hver morgen ved soloppgang og hver kveld ved solnedgang, ble et lam slaktet som sonoffer for folkets synder. Dette var blitt gjort fra uminnelige tider. De første som leste det Nye Testament, forsto da klart dette uttrykk i lyset fra det rituelle offer i templet. Forbindelsen mellom blod og syndsforlatelse var en dypt rotfestet idé i den jødiske tankegang. Blod var det eneste anerkjente middel til å bli rensset fra synd.

Johannes sier: «Kristus har elsket oss og med sitt blod tvettet våre synder.» I sitt evangelium sier han at Kristus lovt å gi sitt eget blod som drikk for den troende.

«Sannelig, sannelig, sier jeg dere: Dersom dere ikke spiser Menneskesønnens kjød og drikker hans blod, har dere ikke liv i dere. Den som eter mitt kjød og drikker mitt blod, har et evig liv, og jeg skal vekke ham opp på den ytterste dag, for mitt kjød er virkelig mat, og mitt blod er virkelig drikk. Den som eter mitt kjød og drikker mitt blod, han blir i meg og jeg i ham.»

For dem som først leste det Nye Testament, var derfor Kristi død et offer i likhet med det rituelle offer i templet, og forklaringen med hensyn til hans blod ble forstått i lyset av offerblodet i de seremonier som var kjent for alle jøder.

Offer hører med til det aller vesentligste i religionen.

Messen er det kristne offer — det ublodige offer av Kristi legeme og blod — og det er for forløsningens store gave messen særlig har til hensikt å takke den allmektige Gud.

I messen ofrer Kristus seg selv, og vi ofrer med Ham, den uopphørlige, rene offergave som på fullgod måte takker Gud for alt hva Han har gjort for oss. Vi har fått messen forat det kostbare Blods nådegaver kan bli anvendt individuelt på enhver av oss, forat vi hver dag i livet må drages til Gud, må bli rensset og styrket. Det er av denne grunn at

UTSYN

Fra den katolske arbeidsmark i Frankrike

De katolske foreninger og sammenslutninger i Frankrike avholdt i juni måned en stor kongress. Til samme tid holdt den katolske kvinneliga — *La Ligue féminine d'action catholique* — og de katolske menns landsforbund — *Fédération Nationale des hommes catholiques* — et fellesmøte. Disse to organisasjonene har et imponerende antall medlemmer og de har nå klart formulert den ånd som inspirerer dem og de fremgangsmåter de akter å benytte seg av. Til samme tid har de definitivt sluttet seg til den samlede katolske bevegelse som dermed nå er en sluttet enhet: *Rassemblement de l'action catholique*.

Det legges nå stor vekt på å få gjort det innlysende for medlemmene at de har plikt til gjennom personlig innsats i samfunnslivet å vise sin tros berettigelse og positive sosiale innstilling, så at katolsk lære er ett med katolsk liv og derved blir en åndskraft som etter hvert vil gjennomtrenge mennesker og institusjoner.

Denne misjonsoppgave som bæres fram av legfolk er den mest betydningsfulle begivenhet i de siste tiår av Frankrikes religiøse historie. Dens grunnlag er en bredt anlagt opplysningsvirksomhet og et av dette virkes beste hjelpemidler er de store folkeboksamlinger som for største parten sorterer under kvinneligaen og som nå er blitt sterkt utbygget.

Disse boksamlinger finnes i 80 av Frankrikes 86 departementer og ledes av en bestyrer som utnevnes av hvert enkelt departement og som til hjelp til den daglige driften har 5000 lokale bibliotekarer. En disponerer over en million bøker som enten leses på stedet eller lånes ut. En nøyaktig statistikk over utlånet har ennå ikke blitt

offeralteret alltid står midt i hver kristen menighet.

Det er av denne grunn at presten, deltakeren i Kristi evige prestedømme, lever i nærheten av dette alter, rede til hver morgen å frembære korsofferet, det usmittede Lam, til Gud, Skaperen og Herren over alle ting.

Å Herre Jesus, må jeg ikke leve for ditt daglige offer? Må jeg ikke ha omhu for å ta del i den hellige messe så ofte jeg kan? Når vi betrakter Kristus som ofrer seg selv i den hellige messe, la oss da oppflamme til å bringe et helt og fullstendig offer av oss selv til Ham og med Ham, hengi oss til Ham med hele vårt vesen — med alt hva vi eier, for alt kommer fra Ham.

Det er den store virkning som den hellige messe skulle ha på oss. La oss da be om at når vår time er kommet og vi er gått inn i en lykkelig evighet og er forenet med de helliges kor, at vi da må skue Vår Frelser og si til ham: «Du har frelst oss ved ditt kostbare Blod; ved din lidelse og ditt offer på korset, ved din fyldestgjøring og dine fortjenester har vi vunnet evig utløsning. O Kristus Jesus, Lammet som er blitt slaktet, deg være pris og ære og herlighet og makt i all evighet!»

utarbeidet da det foruten de faste biblioteker er en del vandrebiblioteker i sving, men det dreier seg sikkert om flere millioner. Det er meget stor innsats som den katolske kvinneliga har gjort her.

Men at den er blitt så fruktbringende skyldes i første rekke bibliotekarenes fremragende dyktighet. Det fleste av dem har et diplom som bare oppnåes etter to års studier ved *École des Bibliothécaires* som ble grunnlagt for omtrent 10 år siden ved Institut Catholique i Paris. Denne skolen har et begrenset antall plasser, og for å bli opptatt må en ha sin licence és-lettres eller delta i en tilsvarende opptagelseskonkurranse. Undervisningen i de generelle kulturelle disipliner foretas av professorene ved *Faculté Libre des Lettres* og den spesielle undervisning av bibliotekfagfolk. Hovedbibliotekarene og landsbybibliotekarene får en spesiell utdanning ved hjelp av korrespondansekurs som blir utarbeidet i sentralkontoret for kvinneligaen. Bibliotekaren er således ikke lenger bare en funksjnær som fordeler bøkene, men et kultivert og belest menneske som kjenner bøkene og kan veilede leserne i valget.

De får selv veiledning gjennom et bibliografisk tidsskrift som utkommer hver måned i Paris, og som kan tjene som mønster for lignende foretak idet øyeblikkets litterære produksjon blir siktet av en gruppe spesialiserte kritikere. Bøkene blir lest, analysert, bedømt og klassifisert med stor fordomsfrihet, men med den stadige tanken at en til enhver tid skal sørge for at de enkelte kategorier lesere får lesestoff som passer til dem.

Bibliotekene som før nøydde seg med å fordele bøkene, holder nå på med å omdanne seg til kultursentrer. De utfyller på den måten et skrikende behov. Jo mer sivilisasjonen gir mennesket større materielle virkemidler, som igjen medfører større nytelsestrang, jo viktigere er det å utvikle de åndelige krefter så ikke likevekten blir rokket mellom dem. Ved siden av den sosiale hjelpesøster blir bibliotekaren den intellektuelle hjelpesøster på det mindre stedet. Hun avholder møter for de låntakere som ikke bare ønsker underholdningsstoff, men også føler trang til å utvide sine kunnskaper eller utdanne seg på et eller annet område. På disse møter holdes det foredrag eller en leser kapitler i en bok og diskuterer eller kommenterer dem. Det blir stunder som vigsles åndelige problemer, hvis eksistens altfor ofte benektes av vår materialistiske sivilisasjon.

Den dyktige bibliotekar tar ikke i betenking å gi voksne mennesker som er kommet bort fra den kristne løsning av problemene, de dristigste moderne bøker i hende i det håp at de derved tvinges til å diskutere det moralske problem eller iallfall overveie det. Av meget stor virkning er også erfaringsmessig bøker om handlekraftige mennesker, oppdagelsesreisende, oppfinnere, kolonibyggere osv., kort sagt bibliografier om menn som har utfoldet en energi utenfor det alminnelige og ved sin sjelstyrke har vunnet over materien og skjebnen. På den måte holder en menneskenes tillit ved like, noe som er den første forutsetning for menneskelige sammenslutningers virke.

Lysstråler fra det fjerne Kina

En har her i Europa stort sett et meget mørkt inntrykk av den store østasiatiske republikk: oversvømmelser og hungersnød, opprør og røverbander, politisk kaos og borgerkriger, sosial elendighet og korrupsjon — alt sammen negativt er det vi får å høre. Det ser nærmest ut som alle er innstilt på å la dette uhyre rike seile sin egen sjø uten å skjenke det noen større tanke hvordan dets befolkning på 400 millioner mennesker har det. De har alle reist en åndelig «kinesisk mur» omkring Kina — vi har nok med våre egne problemer. Høyere enn å ønske at Europas folkeslag kunne bli enige svinger våre tanker seg ikke — en verdensenhets som kunne omfatte hele menneskeheten har vi ikke moralsk kraft nok til å arbeide for.

En gang imellom fanger Kina som en omstridt interesse-sfære mellom USA. og URSS, vår oppmerksomhet kanskje — uten at det går opp for oss hva det er for en fornærmelse vi tilføyer den ofte høyt kultiverte kineser ved bare å betrakte hans land som et stridens eple mellom de amerikanske truster og den russiske kommunisme. Kina av i dag ønsker å innta den internasjonale selvstendige stilling som landets utvikling berettiger det til — det vil ikke lenger være en ball for andre makters renkespill. Det tror på seg selv og sin misjon — hvilket alle som har truffet kultiverte kinesere har kunnet konstatere. De framholder nemlig alltid sitt lands høye alder og gamle kultur.

Den tidligere minister og nåværende benediktinerabbed Lou Tseng-Tsiang står ikke isolert når han i sine «Erindringer og tanker» slår en bro mellom konfusianismen og kristendommen: «Jeg er konfusianist fordi denne moralfilosofi som jeg er oppdradd i, gjennomtrenger hele menneskenaturen og gir den klare direktiver overfor Skaperen, foreldrene, individene og samfunnet. Jeg er kristen og katolikk fordi den hellige Kirke opplyser og

oppretholder ved guddommelig hjelp menneskesjelen og gir de absolutte svar på våre høyeste tanker, våre dypeste ønsker og våre inderligste forhåpninger, på alt vi trenger og begjærer. Den kristne katolske Kirke, den hellige romerske Kirke er fullt ut guddommelig og enstående og umulig å erstatte med noe annet jeg kunne eie, søke og ønske. Den er grunnvollen for mitt folks eksistens.»

Kristendommen og den gammelkinesiske konfusianismes filosofi møttes i felles høy verdsetning av det spirituelle og religiøse og i felles dyrking av kjærligheten til familie og nesten.

Det er oppløftende å konstatere hvor takknemlig Kinas folk og regjering er mot pave Pius XII. Paven har ikke alene erklært i en offentlig tale at «dette land er den østasiatiske kulturs vugge», men forut for disse ord gikk det handlinger som veidde tungt. Først var det utnevnelsen av en kinesisk kardinal hvorved Kinas kirke ble satt på like fot med de europeiske lands universalkirke ved en rikt utbygd egen kirkelig forvaltning. Et neste skritt var opprettelsen av et pavelig internuntiat i republikkens hovedstad.

Og for nylig besvarte Chiang-Kai-Shek disse pavelige vennsbevis ved å utnevne den kjente rettslærde professor Wu til sendemann ved Vatikanet.

Det er ikke ofte at en hører en diplomat holde en så begeistret tale ved overrekkelsen av sine akkreditiver som professor Wu gjorde. Han var opprinnelig protestant, men ble omvendt til katolisismen ved lesningen av Dantes «Divine Commedia» og den hl. Terese av Lisieux's skrifter. Skjønt han lenge hadde vært beskjeftiget med viktige statsaker, har han likevel fått tid til sammen med marskalk Chiang-Kai-Shek å oversette en del av bibelen til kinesisk. Den tale som han holdt for paven var helt punkter med østens eldste kultur.

I så henseende er bibliografier om mennesker som Bayard, Richelieu, Pasteur, Mermoz og Madame Curie av stor betydning.

Den katolske kvinneligas bibliotekarer er rene apostler. De vet godt at en ikke kan bringe et avkristnet folk tilbake til Kristus med mindre en venner folket til å betrede intelligensens veier og leve i et åndelig område som en ikke finner på geografikartene, men hvor en må slå seg ned for å møte Gud. For dem som er begynt å forske litt i disse trakter er det lett å finne bøker som etterat en har møtt hjertets og åndens problemer også reiser troens problem. Vår tid har skapt en ny litterær genre, som igjen er en provins i bibliografi-litteraturen, nemlig den moderne helgenbibliografi. Helgene kommer ned fra sine nisjer og blander seg atter med menneskene som da de levde. Og romanforfattere som er vant til å skildre mennesker lar dem leve opp igjen for oss med sine lidenskaper som de overvant, med sine nederlag som de klarte å viske ut igjen. Vi har mange slike arbeider og det er få bøker som er så etterspurt som akkurat disse i våre biblioteker.

De litt tyngre veiende og vanskeligere bøker har også sine tilhengere. Claudel er meget lest. En leser også

Pascal, Newman, Charles Peguy og Gustave Thibon. Det leses likeledes store teologiske avhandlinger, religionshistorie osv. — verker som der er en masse av i vår tid, og som det stadig kommer flere av. Det er en av de mest bemerkelsesverdige begivenheter i vår åndelige historie at der har funnet sted en fornyelse av den religiøse litteratur, som kanskje er ennå mer blomstrende enn den verdslige og rikere forsåvidt på betydningsfulle verker. Det er verdt å legge merke til at de blir etterspurt selv i landsbyen av mennesker som har fått smaken for ideenes verden i sine ledige stunder.

Bibliotekarene i landdistriktene mener også å kunne fastslå at bøndene og ikke minst bondekvinnene har mistet smaken for de moderne romaner o. l. og nå forlanger klassiske ting. Corneille, Racine, La Fontaine og Moliere er ikke mer bare bruddstykker av et skolepensum, men leses med interesse selv i enkle hjem.

Det er en stor oppgave som her er tatt opp, og de resultater som kunne fremlegges på kongressen var meget tilfredsstillende. Likevel hersket det på møtene bare én mening: det som er gjort er for intet å regne med det som ennå skal utføres!

KONVERSJONER AV I DAG

Den engelske pater Stephen J. Brown, S.J., har samlet en del beretninger om kjente personers konversjon i den senere tid. Han skriver at materialet er så stort at han har måttet redusere det sterkt for å kunne få plass til en tilnærmedesvis korrekt oversikt.

Han behandler først

Jødekonversjonene.

Den mest sensasjonelle av disse var opptakelsen i Kirken av den israelitiske overrabbiner Anton Zolli i Rom, da den vakte stor bevegelse blant jødene. Den ble etterfulgt av mange konversjoner blant de italienske jøder, men rabbineren hadde også en oppsiktsvekkende fortid, idet han først i 30 år var overrabbiner for den store jødekolonni i Trieste, og dernest ble forflyttet til Rom, hvilket innebar at han fikk primatet. Han var dessuten direktør for det store rabbinerkollegiet i Rom og bekledd også stillingen som professor ved universitetet i Rom. Etter konversjonen ble han gjenstand for de mest hatefulle angrep i den jødiske presse over hele verden, særlig i Amerika, men hans berømmelse som vitenskapsmann og hans uangriplighet som menneske førte ham uskadt over bølgen. Han sier selv at han fikk nåde til å få «troens gave», da hans intellektuelle utvikling hadde ført ham til Kirkens port.

En annen jødisk konvertitt Rachel Maria for-

inspirert av tanken på kristendommens mange berørings-

«I Kina» — sa han — «var en helt innforstått med det pavelige syn på at fred i individene og folkene seg imellom kun kunne bli av varighet når den bygde på *kjærligheten*. Trass i de mange materielle framskritt var vår tid dog «åndelig fattig og sjelelig tom». Gjennom sin lange historie hadde den kinesiske nasjon lært at til syvende og sist seiret *ånd* og *rett* alltid over *stoff* og *makt*. Ut fra dette urokkelige håp sprang den «hemmelighetsfulle kraft», som sikret det urgamle folk en evig ungdom.

Det fjerne østen vil ikke være stolt og egenrådig, men alltid være seg bevisst sin ovhengighet av det guddommelige forsyn. Republikkens president som er en oppriktig kristen og setter den hellige skrift høyt, legger især vekt på det kjente salmeord: «Hvis Herren ikke bygger huset, arbeider byggmestrene forgjeves.»

Den kristne og katolske lære om den altomfattende nestekjærlighet som hindrer hat og splid finner et ekko i den tradisjonsrike kinesiske filosofi for hvem likeledes alle mennesker er brødre: vannet står rede i de urgamle krukker og venter på å bli forvandlet i vin. Må den velsignede, gudsmoren ennå en gang framskynde Jesu rike! Med begeistret lengsel venter grepne mennesker på den dag da kristendommen formæler seg med østens tenkeres visdom og forvandlet den til noe høyere....»

Kanskje klinger slike ord i en statsmanns og diplomats munn fremmedartede — altfor fremmede og mystiske. Men de dekker helt det som den forhenværende statsmann Lou Tseng-Tsiang i sine «*Souvenirs et Pensées*» skrev om den kinesiske sjel og gir oss et innblikk i det beste i denne sjel!

teller i sin bok «The Divine Pursuit» om sin 30-årige vandring gjennom ateismen, judaismen og protestantismen fram til katolisismen, hvor hun endelig fant lykken og freden; boken ble i øvrig først utgitt etter hennes død. En datter av den store franske jøde, filosofen Henri Bergson, ble nylig opptatt i Kirken som jo hadde opptatt hennes fars tanke så sterkt de senere år, at han ønsket å bli begravd etter katolsk ritual. Det er heller ikke lenge siden at madame Raissa Maritain, gift med den franske filosof som selv er konvertitt, fortalte historien hvorledes de begge fant veien fram til Kirken i sin yndefulle bok «We have been Friends together», som er utkommet i New York.

En meget bemerket konversjon fra judaismen var David Goldsteins, som nettopp har sendt ut boken «What Think You?» Han har gjennomreist Amerika på kryss og tvers med campingbil, på hvilken det sto malt et stort «Kjempere for Kristus», og gjennomsnittlig brakt Kirken 50 nye jødiske konvertitter om året i de nesten 25 år han har holdt på med dette. Han hadde like til hennes død i 1929 utmerket hjelp i en annen jødisk konvertitt, mrs. Martha Moore Avery. Goldstein har også gitt ut den meget leste bok «Campaigning for Christ» og mange mindre skrifter.

Han og hans medarbeidere er i dag ikke alene i deres kamp for de amerikanske jøders konversjon. Det er opprettet et stort bønneforbund «The Archconfraternity of Prayer for the Conversion of Israel» i dette øyemed, som utgir en bulletin «A.P.I.-Bulletin». Den utsendes fra Kansas City under ledelse av Vår Frue av Sion-nonnene, som har klostere i mange land.

Skjønt det i England aldri har vært organisert noen kampanje i likhet med Samuel Goldsteins i Amerika, har det dog vært mange jødiske konversjoner også der. Ved den internasjonale katolske kongress i Oxford i 1925 ble det holdt et stort særmøte av konverterte jøder. Det finnes også i Londons jødekvarter en katolsk bokhandel, som tra sikte på nettopp denne spesielle lesekras.

Andre jødiske konversjonshistorier er fortalt av René Schwab i «Moi Juif: Itineraire d'un Juif vers l'Église» og av en tysk jøde Heinrich Friedemann i «The Way of a Convert from the Torah to the Host». Disse er de mest kjente, men det er selvfølgelig mange andre som er offentliggjort.

Konversjoner fra andre kirkesamfunn.

En regner med et antall av ca. 30 000 konversjoner årlig i U.S.A. og 10 000 i England. Her skal nevnes noen av de mest kjente:

Senator og høyesterettsdommer Robert F. Wagner i New York, og forfatterinnen og kongressmedlemmet Claire Boothe Luce fra Connecticut. Henry Ford, sønnesønnen til Ford-selskapets grunnlegger, er konvertitt. Fra en helt annen sfære kommer Louis F. Budenz, som i mange år var forretningsfører for det kommunistiske organ «Daily Worker». Han er nå ansatt ved Notre Dame-universitetet og skriver på en bok om sin konversjon. En annen meget radikal journalist Heywood Brown skapte for nylig en veritabel sensasjon ved sin konversjon. Blant de andre nettopp utkomne

Katolske profiler:

TERESA FRA AVILA

Av Augusta Lund

Middelalderen var idealernes — de store og uavkortede idealers tid. Den gamle kultur og de gamle samfunnsforhold hadde overlevd seg selv. Der oppsto en ny, ung slik «med høy luft over menneskenes liv og alle deres tanker og søndagstanker». Ikke alle mål, de satte seg, kunne de nå. De var dem for høye, men nettopp derfor fanger de vår interesse og bærer bud til oss som til alle kommende slekter. I middelalderen fremsto nye stater, nye nasjonaliteter og nye språk. Det var korstogenes tid. Det var riddernes tid. De, som i kamp «ønsket å nå Kristi vunders tall». Det var de geistlige og verdslige munkeordeners tid. De første hadde reddet restene av den antikke kultur, på hvilke de oppbygget den nye. Men først og sist var det de store kvinners tid. Det er naturlig. For ved enhver nyskapning er det kvinnen som spiller den første rolle. Her vil vi bare nevne noen få av dem. Birgitta av Vadstena og Katrina av Siena var beslektede naturer. Ved sitt heroiske dydsliv, ved sitt strålende geni og ved sin alt beseirende viljekraft lyste de over sin samtid. Den førstes liv er kjent gjennom Nordens kirkehistorie, men den fattige fargedatter fra

Fontebranda sto ikke tilbake for sin søster av kongelig byrd. Hun holdt så å si trådene i siste halvdel av det fjortende århundres Europa i sin lille, men sterke kvinnehånd. Hun førte pave Gregor XI tilbake til Rom fra Avignon, hun stiftet fred mellom landene, hun stiftet fram mellom sitt fedrelands byer og tillike mellom borgerne i samme by. Den lille fattige kvinne utviste en kløkt og en innsikt og hadde en fasthet og makt som diplomater i våre dagers flokete Europa alle som én kunne misunne henne. Katerinas «Io voglio» (sådan ønsker jeg det) kunne ingen stå seg mot. Men der var over begge disse kvinner et drag av herskesyke som forstyrret deres sjelefred, da de nærmet seg døden, og som tar bort litt av deres storhet. Deres umiddelbare motsetning var — Teresa fra Avila. Hun var ydmyk og liten i egne øyne. Hun fór stille fram ganske som en Frans av Assisi, på samme tid som han utrettet de største ting. Det er hennes liv vi vil forsøke å skildre i dag.

I Gammel-Castilia ved bredden av floden Adagio, biflod til Duero, som slynger seg mellom skønne fruktbare landskaper, reiser Avila seg amfiteatralsk oppover fjell-

konvertitt-beretninger kan nevnes: «Rebuilding a Lest Faith» av John L. Stoddard — «The Long Road Home» av John Moody — «Salve Mater» av den forhennevende protestantiske biskop Frederic J. Kinsman — «The Emancipation of a Freethinker» av Herbert Ellsworth Cory — «Dark Symphony» av negeren Elizabeth Laura Adams — m. fl.

Fra Australia legger en merke til et berømt navn: Constance Julian, bl. a. forfatter til en samling utsøkte litterære studier «Shadows over English Literature». Fra Havana på Cuba meldes om opptagelsen av professor og journalist Juan I. Martin, forhennevende meget høy frimurer og utgiver av viktige historiske verker. Fra Spania meldes om Regine Garcias konversjon — en meget radikal deputert fra Santander. Under borgerkrigen ble hans høyt begavede og fromme hustru mishandlet og nesten drept av kommunistiske banditter, hvilket rystet ham dypt, mne han konverterte dog først mange år etter. Det har vært mange konversjoner blant de russiske flyktingene i Paris, Rom og Shanghai — en russisk ortodoks erkebiskop ble i oktober 1946 opptatt i Kirken i Rom.

I England er det også en del kjente protestantiske prester som har konvertert i den senere tid. En av de siste er father E. C. R. Morgan, som i 20 år var den meget avholdte anglikanske sokneprest til St. Matteus-kirken i Sheffield. Palmesøndag forrige året selebrerte han sin tredje messe som katolsk prest i Vår Frue av Smertene-kirken i Baneford. Hans konversjon medførte flere andre blant hans forrige trosfeller som hadde samarbeidet med ham. Konvertittene i England kommer ellers fra alle samfunnslag, men særlig kanskje fra de intellektuelles leir.

Det kan bevises at det blant disse er en stor kontingent av skribenter som etter sin konversjon har ytet fremragende bidrag til den katolske litteratur. De er romanforfattere som Evelyn Waugh og Sheila Kaye-Smith — lyrikere som Alfred Noyes og Bruce Marshall og andre kjente forfattere: J. B. Merten, A. J. Cronin, Arnold Lunn, Holiday Sunderland m. fl.

En bemerkelsesverdig publikasjon er en serie artikler under fellestitelen «Why I became a Catholic», som i 1946 utkom fra Foyle's Art Gallery's forlag i London. Den inneholder bl. a. et bidrag fra mr. John Rothenstein, nåværende direktør for Tate Art Gallery.

I Irland er det likeledes mange konversjoner, men de foregår nokså skjult for offentligheten. Også blant dem finnes mange kjente navn. Et av disse som imidlertid i dette tilfelle ønsker å være anonym, har i «Commonweal» for 20. mars forrige år gitt følgende sjelden konsentrerte og dog uttømmende definisjon av Kirken:

«Det er et faktum at det eksisterer et supra-nasjonalt og supra-økonomisk samfunn — en enhet med omfattende mange enheter — et hus med mange boliger åpne for rike og fattige, arbeidsgiver og arbeider, helgen og synder, med den autoritet som det gir å ha stått i snart to tusen år — de egensindiges skriftefar — diktatorers og kongers formaner — talende alle språk — erkjennende den menneskelige svakhet og den menneskelige ærefulle styrke — tilfluktssted for legeme, sjel og sannhet — krevende disiplin — uten hær, politi og konsentrasjonsleire, men dog i stand til å lede alt og alle i Fredsfyrstens navn, i Menneskesønnens navn for hvis ånd og symboler selv Paven må knele.»

skråningen. Beliggende som en forpost just hvor fjellkjeden senker seg hadde denne by med biskopsete gjennom århundrer måttet utholde maurernes stadige angrep. Det lyktes dem aldri å innta den takket være de veldige murer som den har bevart like ned til våre dager. Berømt for sine innvåneres mot og taperhet ble byen fort kalt «riddernes Avila». Disse Avilas tapre riddere forble alltid sin Gud og sine konger tro, og av taknemlighet ble den av Spanias fyrster senere kalt «Kongernes Avila». Dog Avila ga himlen mer enn den hadde gitt sine fyrster og sitt land.

En skare hellige menn og kvinner oppsto innen dens murer og da den ved Teresa hadde nådd sin høyeste heder, ville den ikke lenger vite av noe annet navn enn «helgenernes Avila». — «Avila cantos y santos,» sier et gammelt ord med hentydning til de klipper, på hvilke byen er bygd. Avila er kun sten og helgener. I denne ramme, i denne stolte by, ikke minst kjent for sine tapre og høysinnede kvinner, ble den lille Teresa født i 1515. Hennes liv faller altså i den nyere tid; men da alle hennes tanker, ord og gjerninger er i middelalderens ånd tar vi ikke i betenkning å regne henne inn under denne tidsperiode. Hennes høyadelige far, Alfons Sanchez de Cepeda, og mor hadde anledning til å leve et verdslig liv i prakt og atspredelser, men foretrakk ensomhet — delt mellom lesning og bønn. Moren fortryllet alle ved sin karakters mildhet og ved sine sjeldne åndsevner; men hun var legemlig svak og døde tidlig. Allikevel oppdrog hun sine ni barn med fast hånd og lærte dem tidlig å frykte og elske Gud og la derved grunnvollen til datterens høye religiøse liv. Hennes far var akkurat av samme støpning — from og god — om enn hans høye, statelige skikkelse og strenge utseende inngjød dem alle ærefrykt.

Langt fra å gjøre Teresa drømmende og virkelighetsfjern, gjorde den strenge, religiøse tone i hjemmet henne enda mer tiltalende og våken. Hun og hennes fire år eldre bror Rodriguez leste sammen helgenernes liv. Ved å høre om martyrenes lidelser syntes hun at de var en ringe pris å betale for den usigelige lykke å se Gud ansikt til ansikt. Jeg brente av lengsel etter å dø en sådan død, sier hun. En god dag finner vi henne og Rodriguez utenfor byporten i Avila. De hadde besluttet å reise til maurernes land sikre på der å miste hodet. For å utføre sitt forsett besluttet de å tigge seg fram. Derfor tok de med bare et par stykker brød — deres eneste forsyning for den store reise til himlen. Just som de var i ferd med å passere broen over Adagio falt de i armene på en av sine onkler, som pent førte dem hjem til de bestyrkede foreldre. Skuffet i sitt håp om å vinne martyrkrone besluttet de derpå å forlate verden og bli eneboere i — farens hage. De samlet sten for å bygge celler; men murene ramlet ned. De var ikke kyndige nok. Den syv års gamle Teresa syntes livet var vanskelig å leve. Imidlertid vokset hun seg skjønn og fager. Hele Avila talte om henne. Og hun fikk en ypperlig oppdragelse.

I begynnelsen av det 16. århundre var bøker ennå en sjeldenhet. Foruten kristelig litteratur hadde man som ren underholdningslesning bare ridderomaner. En meget farlig atspredelse. Det fikk Teresa føle. Hun kom bort fra sin barndoms ideal og ble en ren slave av dem. Don Alfons misbilliget i høy grad denne romanlesning, likedan at hun fikk omgang med forfengelige jevnaldrende, som

førte henne bort fra livet i Gud. Hennes strålende ungdom, hennes skjønnhet, hennes livlige innbilningskraft oppflammet av fantastisk lesning, slekt og venner som omga henne som et slags hoff — hun syntes tross alt, at livet var herlig å leve. Og broren Rodriguez fulgte henne alltid som en pasje. Sammen forfattet de en ridderroman som vakte oppsikt.

I 17 års alderen var Teresa imidlertid alt ferdig med verden, som i lengden bare kjedet og trettet henne. Etter en voldsom kamp og sjelekvale besluttet hun å gå i kloster. Å dø martyrdøden, hva hun ville som barn, var jo bare et øyeblikks kval; men å hengi seg til Gud som et stadig, daglig offer i selvfornektelse, i oppgivelse av sin frihet, uten avbrytelse, år etter år like til sin siste stund var for Teresa så hårdt, at hun behøvde måneders kamp for å vinne seier og ta sin beslutning. Hun leste i denne tid flittig sin yndlingsforfatter, kirkelæreren Hieronymus, som i sine skrifter er ordenslivets mest begeistrede talsmann. «Børken, smykket med Kristi blomster! Hellige tilfluktssted, hvor man nyter fortrolig omgang med Gud! Broder, hva gjør du i verden, du som er større enn verden? —» Dette hans brev til en fortrolig venn har hun nok lest om og om igjen.

Omsider overvant hun seg selv, og vi finner henne som novice i karmelitterklosteret «Inkarnasjonen». Hun klipet av sitt prektige hår, innhyllet seg i sitt hvite slør, iførte seg ordenens drakt og fylt av hellig glede hensank hun i bønn. Det var nettopp ved denne makt og ved det intime samliv med den lidende Frelser, at hun etter årelange lidelser — sjelelige som legemlige — får visjoner og henrykkelser, som hennes samliv så på og hørte om med undren. Var profetene i det nye og i det gamle testamente vendt tilbake til jorden? Hun var omkring firti år da hun begynte dette merkelige, høyere liv. Om hun var i legemet eller utenfor legemet, visste hun ikke, kunne hun si med St. Paulus, når hun hadde disse åpenbarelser. Hun visste bare at hun hadde dem. Om dette skriver hun i sin selvbiografi. Men hun nevner aldri seg selv. Dertil var hun for ydmyk. Hun nevner bare i sin alminnelighet hva der kan hende en menneskesjel.

De skrifter som omhandlet askese og mystisk teologi var til hennes tid bare skrevet av lærde teologer i en innviklet professorstil. Teresa derimot taler kvinnens språk. Hun skriver simpelt og enkelt, så lærd og leg, fromme sjeler og verdensmennesker — alle som leser hennes skrifter må henrives av den ukunstlede stil og de store bøkens vingefang. Hermed forener hun en omfattende viten av gammelt og nytt og forbinder det på en vidunderlig måte med den guddommelige opplysning, hun henter av sitt uopphørlige samkvem med himlen. Man kan si, hun har gjort studiet av den mystiske teolog alminnelig, idet hun for det store folk har gjort tilgjengelig de sannheter som inntil den tid bare var kjent av teologene. Som man i den dogmatiske, d. e. det som angår troslæren, teologi henviser til Tomas av Akvin, er Teresa av Avila læremester i den mystiske teologi. Vi kunne ha stor lyst til å gå nærmere inn på dette interessante emne; men plassen tillater det ikke. Vi vil bare nevne, hva vi nylig leste i et vitenskapelig tidsskrift, at der nå årlig holdes kongresser for religiøs psykologi. Europas lærde samles for å drøfte tingene. Den ledende tanke ved disse stævner er anerkjennelsen av Teresa av Avila og hennes uovertrufne veiledning i det skjulte sjeleliv. Hun prakti-

serte til fullkommenhet religionspsykologi, og hennes måte ut fra erfaring å klarlegge sjelelæren svarer helt til den moderne vitenskaps fordringer. I sine skrifter legger hun en utpreget kritisk innstilling for dagen og skjelner med stor skarpsindighet mellom det guddommelige og menneskelige i sjelelivet, idet hun fører oss ned i dets dybder og forfølger det menneskelige ut i dets fineste forgreninger. Til og med røper hun et forbløffende kjennskap til sykdoms fenomener og deres innvirkning på de sjelelige fenomener.

En from tradisjon beretter at på den første pinsefest i Jerusalem befant seg en del menn som hadde vandret i profetene Elias' og Eliseus' fotspor, og som av Johannes Døperen var blitt forberedt til Jesu komme. Disse fromme menn antok kristendommen og bygde samtidig en helligdom til Guds mors ære på berget Karmel, nettopp på det sted hvor Elias før hadde sett en sky heve seg, et bilde på den Hellige Jomfru, Karmelitterne levde først som eneboere. De anså profeten Elias for sin grunnlegger og sitt forbilde. I det 13. århundre sluttet de seg sammen i kloster og kom samtidig til Europa. Deres orden var opprinnelig meget streng; men reglene var sluppet av i tidenes løp. Dette mishaget Teresa, for hvem livet var enten — eller. Hun talte med sine unge slektninger i klosteret herom, og de grep med begeistring hennes tanke om å reformere ordenen. Hun fikk omsider sine overordnedes tillatelse — også paven, skrev sine regler som ble godkjent i Rom, og i all hemmelighet ble et billig hus kjøpt i Avilas utkant — det vordende St. Josefs kloster. Neppe var den første messe feiret i det nye hus, før der reiste seg en storm av uvilje mot henne. Klosteret, som bare skulle leve av almisser, ville ta brødet fra byens fattige. Teresa var formastelig og selvgod, hun som ikke var fornøyd med de bestående forhold. Men de tapre unge adelsdamer holdt stand både mot guvernøren i byen, de geistlige og andre motstandere, inntil de endelig seiret og fikk være i fred; men ikke bare det. Snart kom der bud til Teresa fra alle kanter av Spania om å opprette nye reformerte klostre. Og hun kom. Hverken sommerens hete eller vinterens kulde, hverken regn eller sludd eller dårlig helse kunne hindre henne. I over 20 år dro så denne sjelesterke kvinne rundt om i de strøk hvor borgerkrigen raser på det verste og reiste hus til Guds moders ære. Hun var i Toledo, i Granada, i Valladolid, i Burgos — rundt omkring. Ved hennes død i 1582 hadde hun 14 mannsklostre og 16 kvinneklostre i Spania. Nå er de som kjent utbredt over hele verden. Mens hun engang var i henrykkelse, ble der rakt henne en stor bok, i hvilken hun kunne lese: I fremtiden vil denne religion seire; men den vil kreve mange martyrer. Ja, denne spådom er gått i oppfyllelse. Ikke bare i Spania, men over hele den kristne verden, hvor martyrerne tall er større i våre dager enn under de verste kristenforfølgelser i romertiden.

Det var tidens merkeligste menn og kvinner som sluttet seg til henne. Vi vil stanse litt ved hertugdatteren Caterina fra Cordova, Spanias første kvinnelige eneboer. Hun forlot sin slektning, prinsessen av Salernos strålende hoff, hun forlot sine to pleiesønner Don Carlo, sønn av Filip II og Don Juan D'Austria, sønn av Carl V, for å leve i bønn og bot og askese som eneboer i en ussel, åpen grotte, hvorover hun siden opprettet et reformert Karmelittaner-kloster. Da en hyrde etter 3 års forløp fant henne og brakte henne et brød, kunne hun ikke spise det fordi tannkjøttet var opphovnet, idet hun som føde gnaget røtter

og grønt direkte fra bakken. I all denne tid holdt hun forbindelsen ved like med Johannes av Østerrike og oppflammet ham til det mot og den fasthet som sikkert hjalp til at han som hærfører i slaget ved Lepanto vant seiren. Det var som kjent dette berømte slag som reddet Vestens kultur og stanset barbarernes, d. e. tyrkernes invasjon i Europa.

Men tilbake til Teresas merkelige arbeidsliv. Ved siden av de besværlige reiser som kunne trenge en sterk manns kloster; hun ble stadig også sendt i misjoner til høytstående personer som ønsket hennes nærvær for å komme over store prøvelser av en eller annen art. De forfinede fyrstelige eller adelige damer var forbauset over hennes enkle og likefremme vesen. Hun talte bare til dem om dagligdagse ting; men i nøkkelhullet til hennes værelse kunne de se henne i henrykkelse i samtale med sin himmelske brudgom eller se henne under inspirasjon skrive de merkelige bøker. Hun satt i lengere tid også fengslet i sitt kloster i Toledo. Karmelittanerne av den formildede orden ble misunnelige over hennes fremgang. De sammenkalte et generalkapitel i Piacenza i Italia og baktalte henne således at generalen — den øverste leder — ikke turde annet enn sperre henne inne. I stor ro reiste Teresa til Toledo og forble der mens stormene raste. Nettopp da kom hennes sjelsstorhet og fortrøstning til Gud storlig til syne. Da man engang forferdet fortalte henne, hvordan hun ble baktalt og løyet på, sa hun med et smil: Å, det er intet. Hadde man kjent meg, ville man sagt det som var meget verre. Da uværet ga seg omsider, fikk hun og hennes arbeid så meget større fremgang.

Teresa skrev mange bøker, småskrifter og religiøse sanger; de siste ble det satt musikk til, og de ble sunget i hennes klostre ved siden av Davids salmer. Av hennes ypperlige brev er der bevart en god del. Hva enten hun skrev til erkebiskoper, biskoper, Filip II, Europas mektigste fyrste, eller en av sine fattige, små novicer, finner vi også her alltid ydmykhet parret med psykologisk skarpsinn og tankens renhet. Hun skrev aldri uten å være oppfordret dertil av sine skriftefedre. Om hennes liv og verker har lærde skrevet mange bøker. I hennes måte å tenke og føle på har man sammenlignet henne med Platon, St. Augustin, den hellige skrifts profeter, kong David, Paulus osv. Nå, hvorom allting er, så ser vi at den samme makt som hun hadde over menneskene ved sitt personlige nærvær, eier hun også i sine skrifter. Mange har ved dem funnet veien til Gud. Og mange er blitt hennes tilhengere. Blant dem vil vi nevne Christian IV's datter Dorotea Elisabeth. Etter å lest Teresas bøker, fyltes hun av en sådan begeistring at hun reiste til Köln og gikk inn som novice i et av hennes klostre. Hun inntok siden en fremskutt stilling innen ordenen. — Hertugen av Braganza mottok i 1639 et brev fra sin bror som da var i Tyskland. Han forteller om en lærd tysk rektor som hadde lest Teresas selvbiografi. I tre sammenhengende år hadde han arbeidet på å motsi henne i et stort opus; men så falt det som skjell fra øynene hans, og han ble seende. I en måned brente han hele stasen, sa fra seg rektorstillingen — all verdighet — og ble hennes ydmyke tilhenger. —

På Teresa av Avila, mer enn noen annen, passer disse skjønne ord: Salige er de rene av hjertet; ti de skal se Gud.

Søster Louise Emma — in memorian

Det er enkelte mennesker som en aldri glemmer når en har fått lov til å møte dem i livet. Søster Louise Emma var et slikt menneske.

Det er gått mange år siden hun ferdedes iblant oss, og vi visste at sykdom hadde lagt sin tunge hånd på henne så den beste kjærlighetstjeneste vi kunne gjøre henne var å la henne få være helt i fred i søstrenes krets — hvor sterkt vi enn til tider kunne føle trang til igjen å tale med henne, høre hennes milde stemme si gode, varme ord til oss og motta ett av hennes elskelige smil.

For oss konvertitter — iallfall for alle vi som i St. Olavskirken fant «himlens port» på jorden — hadde hun jo i en alvorlig og gjennomgripende epoke i vårt liv betydd så meget at hun var blitt som en del av Kirken selv. Hun var der tilsynelatende alltid, og når vi knelte i kirken ennå uvisse og søkende etter veien til sannheten og livet var det noe nettopp livsbekreftende, oppløftende og styrkende i å se den måte hun som sakristansøster stille gikk til og fra og utførte sin gjerning. Hun var så helt oppfylt av den at hun for oss ble en liten gudstjeneste for seg selv — et lysende eksempel på det sinnelag, den kjærlige, selvforglemmende hengivenhet som gjør alt arbeid til offerhandling. Hun sparte seg aldri — blomstene ble flyttet og flyttet til alt var så vakkert som det kunne bli. Men samtidig hadde hun en underlig sjette sans for oss som var ny og ennå fremmed for meget i kirken. På sin stille måte gjorde hun oss klart at vi trygt kunne henvende oss til henne om det var noe vi søkte opplysning om — og vi benyttet oss av det. Våre spørsmål var sikkert ofte naive nok — ikke minst når det gjaldt alt det liturgiske fremmedartede for oss — men hun var utrettelig til å veilede og forklare. Og likevel var det ikke så meget det hun i og for seg sa som *måten* hun sa det på som gjorde det sterkeste inntrykk. Vi følte intuisjonsmessig at hun hørte til «de rene av hjerte», og at intet mindreverdige kunne trives i hennes nærhet.

En ble et bedre menneske av å være sammen med henne og uvilkarlig styrkede det vår lengsel etter å få tilhøre samme tro som hun.

Det var et lykkelig grep da hun i 1916 ble Mariaforeningens, den nåværende Mariakongregasjons «søster». Med råd og dåd sto hun til medlemmenes disposisjon. Med takk minnes en også hennes omsorg for de som overnattet i det lille «hospits»-rom, St. Josefs Institutt hadde innredet for tilreisende unge piker eller andre kvinnelige gjester som for en enkelt natt eller to trengte husly i Oslo.

Helt til 1936 virket hun her, men så sviktet helbreden, og hun tilbrakte noen år hos søstrene i Drammen, æret og elsket også der. Men sykdommen tok

Valfarten til Stiklestad

En dansk deltaker i Valfarten til Stiklestad har sendt oss følgende beskrivelse av ferden som vi bringer i tilslutning til referatet i forrige nummer.

Ja, hvor ligger Stiklestad? I Nærheden af Trondheim. Personlig troede jeg, Stedet laa et par Stenkast udenfor den ærværdige gamle By, men det var en Undervurdering af de store norske Afstande: Stiklestad ligger 100 km nordost for Trondheim, i Verdalen i det frodige Trøndelagen, hvor Hveden modnes, Bierne summer, og Hindbær og Ribs og nye Kartoffler og Jordbær kan faas paa Hellig Olavs Dag den 29. Juli. Skønt Trondheim er bygget saa langt mod Nord, at Byen ligger paa Højde med det sydlige Island og betydelig højere end Grønlands Sydspids, er den takket være Golfstrømmen og den megen Nedbør en Oase — om end en noget fugtig Oase — mellem de barske Fjelde. I Middelalderen var den et kendt Valfartssted, saa berømt, at man nævner den paa Linie med tre andre berømte Valfartssteder: Jerusalem, Rom og Sant Jacob di Compostella. Det var Hellig Olav, hvis Relikvier opbevaredes i Domkirken, der gjorde Byen til Maal for mangen en Pilgrimsfærd, navnlig ved Olsok, altsaa Tiden omkring Helgenens Dødsdag.

En Rejse fra København til Trøndelagen er ikke nogen lille Trip: 12 Timer med Bane til Oslo og et lignende Antal Timer derfra til Trondheim. Da vi naaede saa langt, var det Midnat. Vi blev indkvarteret paa Sct. Elisabeths Hospital, hvor vi fikk den venligste Modtagelse af de gæstfri Søstre, hvis Priorinde for nylig blev udnævnt til Forstanderinde paa Sct. Elisabeths Hospital i København. Næste Morgen tidlig startede 3 store Busser med Valfartsdeltagere en timelang Tur til Stiklestad. Opad Bjerge og nedad Dale gik det, og Udsigten var vidunderlig ud over Trondheimsfjordens bleggraa Vande med de mange Vige og Holme og skovbevoksede Fjeldsider. Vi fik Tid til at bede 3 Rosenkranse og syngte 5 Salmer inden Vejs Ende. En halv Time før Stiklestad formerede Pilgrimene sig i Procession. Samtlige Præster fra Mellomnorge og et betydeligt Antal andre Præster fra Norge var mødt, fra Danmark saas Pater Scherz, endvidere deltog et stort Antal Sct. Elisabeths Søstre, nogle Borromæus Søstre, 2 Sct. Josefs Søstre fra Oslo og talrige Repræsentanter fra forskellige norske Menigheder, deriblandt en lille Skolepige fra Oslo med et stort norsk Flag.

overhånd og hun kom på Vor Frue Hospital hvor et hjerteslag gjorde ende på et velsignet og rikt liv.

Kjære søster Louise Emma — må du nå høste lønnen for alle de bønner du har bedt for dine medmennesker! Må det nå stige en kjede av bønner for din sjelefred opp til livets, dødens og oppstandelsens Herre og Mester — med takk for hva du var og hva du ga! Du elsket å smykke Guds altre med blomster mens du levet og din glede var stor når du fikk særlig skjønne roser til det bruk. Nå vil vi i takknemmelig minne skjenke deg andre roser: perler på vår rosenkrans som vi vil be for deg. Gud glede din sjel og gi den hvile — for din tro og din troskaps skyld!

E. D.-V.

Syngende nærmede Skaren sig det m...
 der blev bygget ved 1000 Aars Festen i...
 hvor Konge Olav tilbragte Natten i F...
 Kamp. Den apostoliske Prefekt Monsi...
 sang en Levitmesse og understregede i...
 diken, at Ydmyghed og klippefast Til...
 Søjler, der skal bære ens Tilværelse, l...
 Olav vil sejre over Mørkets Magter. I...
 fyldt til sidste Plads, de svære Kæ...
 levende Lys paa Alteret, og oppe unde...
 vede en stolt Fregat «Kong Olav» —...
 Undset fortalte Monsignore Deutsch r...
 rens Bølger. Sangen blev fortræffelig...
 energiske flamske Pater P. Th. Va...
 Efter et Par Timers Rekreation var der...
 Andagt med en udmærket Tale af...
 Kristiansund, Pater Stelzmann.

Saa var der Lejlighed til at afl...
 protestantiske Stiklestad Kirke, hvi...
 netop paa Stedet, hvor Helgenkongen...
 Tore Hund. Samme Tore Hund var...
 første, der gik ind for Kong Olavs He...
 begav han sig paa Valfart til Jerusalem og dermed er...
 han ude af Sagaen. Ingen ved, hvad der blev af ham.

Det var langt hen paa Eftermiddagen, inden Deltagerne
 paabegyndte Hjemturen til Trondheim. Under Sang og

ST. OLAV

et folks ansvar

ansbøn vekslende med glad og hyggelig
 Pilgrimmene tilbage, en uforglemmelig

at Valfarten var forbi hermed: Om
 i højtidelig Andagt i Trondheims katol...
 øgnepræst H u n e n afsluttede den store
 haft et svært Læs at trække, da han
 entet af Valfarten og herunder maatte
 r de mange Pilgrimme.

øjes, at den prægtige Nidarosdom, Nor...
 crale Bygningsværk, selvfølgelig ogsaa
 Erbødighed og Andagt i Sindet, og at
 gere i Valfarten sammen med norske
 gjorde en lille privat Udflugt til Munk...
 eimsfjord, hvor Griffenfeldt i 18 Aar
 Endnu sidder Jerngitteret for det dystre
 et denne glimrende Begavelse og char...
 ghed, Niels Steensens Ungdomsven,
 ærelsen. Ikke en eneste Dag i de sam...
 han sin Fod udenfor den trange Celles
 as Minde lever stadig i Trøndelagen.

æde og Taknemmelighed i Sindet, at vi
 en regnfuld Dag sagde Farvel til Trondheim med Hilsen
 og Opfordring til danske Trosfæller om at deltage i kom...
 mende Sct. Olavs Valfarter.

En Deltager.

Fra det katolske umland

DE TYSKE KATOLSKE BISKOPER avholder 19. august
 sitt årlige møte i Fulda. Erkebiskopen av Köln, kardinal
 Frings presiderer.

DEN HL. FAR HAR MOTTATT DEN ENGELSKE AM-
 BASSADØR ved pavestolen John Victor Perowne i høytidelig
 audiens i anledning overrekkelsen av akkreditivene. Paven
 talte på engelsk og sa bl. a. at «den internasjonale atmosfære
 er ladet med spenning på grunn av konflikten mellom mot-
 stridende idealer. Følgen er en utbredt mistillit som vekker
 engstelse». Etter at paven hadde minnedes de ofre som
 England hadde brakt under siste krig sa han at englenderne
 hadde ikke handlet slik bare i forsvar for eget liv og frihet,
 men også som de menneskelige idealers forposter. Etter-
 krigstidens vansker hadde de tatt opp med eksemplarisk
 selvdisciplin og «Vi kan bare uttale våre varmeste ønsker
 om at denne holdning som ikke alene er virkelighetsnær men
 også i sannhet kristelig må føre til nytt samarbeid på
 gjenoppbyggingens område og være et eksempel for alle
 statsoverhoder».

«OSSERVATORE ROMANO» HAR BRAKT EN LEDER
 om verdenssituasjonen av i dag hvori det bl. a. skrives at en
 ikke kan tenke på ved hjelp av en krigs barbari å kunne
 beseire kommunismen hvilken stilling en enn inntar overfor
 dens virksomhet, filosofi, moral, samfunnsøkonomi og nå-
 værende eller framtidige politikk. Vi tror ikke på noen krig,
 men vi tror på Marshalls-planen og på den menneskelige
 solidaritetsfølelse mellom folk og kontinenter. Veien til
 rettferdighet går ikke gjennom blodbad og ødeleggelse som
 bare kaller på hevn og maktmisbruk, men gjennom gjensidig
 forståelse.

DEN 3. INTERNASJONALE KONGRESS AV KATOLSKE
 LEGER ble avsluttet i Lissabon med en offisiell høytidelighet
 i Fatima.

GESTAPO HADDE PLANLAGT ET ATTENTAT på erke-
 biskopen av Lyon, kardinal Gerlier, som de under besettelsen
 av Frankrike hadde lagt for hat på grunn av de tre hyrde-
 brev han utsendte. I dem tordnet kardinalen mot jødedeporta-

sjonene, franske undersåtters innesperring i arbeidsleire og
 tvangsutskrivningen av ungdommen. Kardinalen unngikk bare
 morderne fordi han rent unntakelsesvis den ene dagen tok
 en annen vei til katedralen fra sin bopel enn han pleide å
 benytte.

DEN 4. INTERNASJONALE KATOLSKE FILMKON-
 GRESS har funnet sted i Bryssel og hadde samlet represen-
 tanter fra 18 nasjoner. Det ble drøftet hvordan en best kunne
 ta filmen i kristendommens tjeneste. En skulle forsøke å
 få skapt en ansvarsbevisst og pålitelig filmkritikk som kunne
 veilede publikum ut fra de retningslinjer som er trukket
 opp i det pavelige rundskriv «Vigilanti cura».

I DEN STORE INTERNASJONALE JAMBOREE I
 FRANKRIKE deltar ca. 40 000 speidere hvorav 20 000 kato-
 likker. Blant gjestene er erkebiskopen av Westminster, kardi-
 nal Griffin som selebrerte en pontifikalmesse på Maria opp-
 tagelsesfest. Som eneste tysker deltar Gerhard Mischkowski.
 Han oppholder seg i en flyktingleir i Danmark hvor han
 gjør et stort arbeid for å få dannet en tysk speiderorgani-
 sasjon.

Fra Vikariatet.

Da den vedholdende tørke kan få katastrofale følger,
 oppfordres prestene til å be i messen som 2nen oratio im-
 perata «pro pluvia» til den dag vi igjen får regn.

Oratio de Spiritu Sancto foreskrives fra nå av til 20.
 september som oratio pro re gravi for Vikariatets an-
 liggende. Deretter igjen som simpliciter imperata.

REDAKTØREN AV ST. OLAV

er nå kommet hjem og har overtatt redaksjonen.

Tlf. 42 37 43 eller privat 33 00 69.

til buljong
supper, sauser
og stuinger.

NOREX SUPPE
KRAFT

Buljongpulver og ekte kjøttekstrakt

Erindringssliste:

**Oslo katolske
menighetpleies kontor.**
Er lukket i ferien.

St. Elisabethkongregasjonen av St. Halvard, Oslo

Møte i St. Halvards kirke tirsdag 2.
september kl. 19.30.

Deretter selskaperlig samvær.

Felleskomunion søndag 7. september.

Mariakongregasjonen Oslo

Møte i St. Josephs kapell onsdag 3.
september kl. 20.

Styremøte hos Preses kl. 18.45.

Felleskomunion påfølgende søndag
7. september i St. Olavs kirke

Emma rian

n aldri glemmer
i livet. Søster

ferdedes iblant
lagt sin tunge
ighetstjeneste vi
få være helt i
t vi enn til tider
med henne, høre
e ord til oss og

or alle vi som i

Valfart

En da
har sendt
vi bringe
nummer.

Ja, hvor ligger
Personlig troede j
den ærværdige gan
af de store norsk
nordost for Trond
lagen, hvor Hvede
bær og Ribs og ny
Hellig Olavs Dag d
saa langt mod Nor
sydlige Island og
spids, er den takk
Nedbør en Oase—
de barske Fjelde.
Valfartssted, saa b
med tre andre ber

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23

Katolske bøker.

Pascal: Tanker — oversatt av Pater
Lutz. Ib. kr. 21.80.

Danske bøker — Chesterton: Mørk
Middelalder. Kr. 10.39.

Karl Adam: Katolicismens inderste
Væsen. 10.39.

Hünemann: De bannlystes Præst.
8.15.

M. Lekeux: Maggy. 6.98.

Martindale, S. J.: Pier Giorgio Fra-
satti. 8.15.

Katharina Emmerichs Visioner.
7.88.

Biskop Suhr: Moderkirken. 0.98.

Fonseca: Maria-Åpenbaringen i Fa-
tima. 4.65.

Pavestolen og Arbeidsspørgsmålet.
3.38.

Guardini: Vor Herre og Frelser
Korsvej. Ib. 1.92.

Da de var unge — Træk fra Helge-
ners Barndom. Ib. 2.56.

Alterlys kan nå levers med 25 % Bievoks.
«C O N C E N T R A», Akersgaten 61.

N.B. Danske bøker has stadig på lager.

T. S. Jacobsen Begravelsesbyraa

Ullevålsvn. 1

Telf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 85 50 - 69 43 72

20 forskjellige vakre

prospektkort fra «Liturgisk Utstil-
ling i Oslo 1946», fåes kjøpt i «St.
Olav»s eksped., Akersveien 5, I, Oslo.
Pris pr. stk. 40 øre.

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

REDAKTØR:

E. DITHMER-VANBERG

REDAKSJON OG EKSPEDISJON:

Akersvegen 5 I. Telefon 42 37 43.

ST. OLAVS EKSP. OG FORLAG:

Kl. 10—15, unntatt onsdag.

Utbetalinger kun tirsd. kl. 13—14.

ABONNEMENTSPRIS: kr. 2,50 pr.

kvartal, for utlandet + avisporto.

ABONNEMENT tegnes i ekspedi-

sjonen og på ethvert postkontor.

ANNONSER må være innsendt in-

nen søndag aften.

MANUSKRIPTER må være inn-

sendt innen fredag aften.